מי השלוח — ואתחנן

פֶּן תִּשְׁכַּח אֶת הַדְּבָרִים אֲשֶׁר רָאוּ עֵינֶיךָ וְכוּ' יוֹם אֲשֶׁר עָמַדְתָּ לִפְנֵי ה' אֱלֹהֶיךָ בְּחֹרֵב. עִנְיַן זְכִירַת מַעֲמַד הַר סִינַי שֶׁאָנוּ מְצֻוִּים לִזְכּוֹר בְּכָל יוֹם, הַמְכֻוָּן עַל קַבָּלַת עוֹל מַלְכוּת שָׁמַיִם מֵחָדָשׁ מִצִּדֵּנוּ, כְּמוֹ שֶׁאָמַרְנוּ אָז "כֹּל אֲשֶׁר דִּבֶּר ה' נַעֲשֶׂה וְנִשְׁמָע" (שמות כ"ד,ז') שֶׁיִּתְחַדֵּשׁ בְּלִבֵּנוּ הַשְׁמִיעָה וְהַקַּבָּלָה בְּכָל יוֹם מֵחָדָשׁ. וְעַל זֶה הוּא מִצְוַת קְרִיאַת שְׁמַע בְּכָל יוֹם בַּבֹּקֶר הַשָּׁכִם "שְׁמַע יִשְׂרָאֵל" וְגוֹ' כְּדֵי לְקַבֵּל עָלֵינוּ עוֹל מַלְכוּת שָׁמַיִם עַל יְדֵי שְׁמִיעָה הַזֹּאת בְּכָל יוֹם מֵחָדָשׁ. וּכְעִנְיָן שֶׁשָּׁמַעְתִּי בְּשֵׁם הָרַב הַקָּדוֹשׁ הָרַבִּי מִלּוּבְּלִין זצוק"ל שֶׁאָמַר בְּכָל יוֹם בַּבֹּקֶר, הִנְנִי מְקַבֵּל עָלַי מֵעַתָּה לִהְיוֹת טוֹב בֶּאֱמֶת.(פרי צדיק משפטים ג')

וּקְשַׁרְתָּם לְאוֹת עַל יָדֶךָ וְהָיוּ לְטוֹטָפֹת בֵּין עֵינֶיךָ. בִּרְכַּת תְּפִילִּין שֶׁל רֹאשׁ אַף שֶׁהִיא מַחְלוֹקֶת הַקַּדְמוֹנִים מִכָּל מָקוֹם לֹא נִמְצָא בְּכָל כִּתְבֵי הָאֲרִיזַ"ל אֵיךְ הָיָה נוֹהֵג אִם הָיָה מְבָרֵךְ אוֹ לֹא. וְנִרְאֶה מִכָּל הַכְּתָבִים בְּהַגִּיעָם בְּעִנְיַן הַבְּרָכָה קִצְרוּ, שֶׁלֹּא הָיָה בָּרוּר אֶצְלָם מִנְהַג הָאֲרִיזַ"ל וּבִפְרִי עֵץ חַיִּים בִּמְקוֹמוֹ אֵינוֹ מוּבָא כְּלָל בְּעִנְיָן זֶה, רַק בְּשַׁעַר הַתְּפִלָּה מֵבִיא שִׁתֵּי הַדֵּעוֹת וְנוֹתֵן מָקוֹם לִשְׁנֵיהֶם. וַאֲנִי קִבַּלְתִּי מֵאֲדוֹנִי אָבִי זְקֵנִי מוֹרִי וְרַבִּי הָרַב הַגָּאוֹן הַקָּדוֹשׁ מֵאִיזְבִּיצָא זללה"ה בְּיוֹם שֶׁנִּתְחַנַּכְתִּי לְמִצְוַת תְּפִילִּין וְזָכִיתִי לִלְמוֹד מִפִּיו כַּוָּנַת מִצְוַת תְּפִילִּין וְהִנִּיחָם עַל יָדִי וְעַל רֹאשִׁי וְאָמַר לִי לְבָרֵךְ עַל שֶׁל רֹאשׁ בְּטַעַם וְנִימּוּק אֱמֶת. וְהַטַּעַם שֶׁבֶּאֱמֶת כָּל מַעֲשֵׂי הַמִּצְוֹות אֵינָם אֶלָּא שֶׁיִּשְׂרָאֵל יַעֲסְקוּ בְּעִנְיָן שֶׁהַשי"ת עוֹסֵק בִּשְׁבִילָם. וּבֶאֱמֶת אַף עַל פִּי שֶׁנִּזְכַּר בַּגְּמָרָא (ברכות י"ז.) "אַלּוּפֵינוּ" בַּתּוֹרָה "מְסֻבָּלִים" בַּמִּצְוֹות, זֶה הוּא רַק מִפְּנֵי שֶׁיֵּשׁ הֶסְתֵּר בָּעוֹלָם וְאֵינוֹ נִרְאֶה הָאוֹר נִדְמֶה לָאָדָם שֶׁהוּא נוֹשֵׂא אֶת הַמִּצְוֹת וְנִדְמֶה לוֹ שֶׁהוּא נוֹשֵׂא אֶת הַתְּפִילִּין, אֲבָל בֶּאֱמֶת הַתְּפִילִּין נוֹשְׂאִין אֶת הָאָדָם וּכְמוֹ שֶׁמָּצִינוּ בָּאָרוֹן שֶׁנָּשָׂא אֶת נוֹשְׂאָיו (סוטה ל"ה.) וּמִכָּל מָקוֹם נִצְטַוּוּ יִשְׂרָאֵל לָשֵׂאת אֶת הָאָרוֹן. וּכְשֶׁיִּתְגַּלֶּה אוֹר הַמִּצְוֹות יִתְרָאֶה מְפֹרָשׁ שֶׁאֵין הָאָדָם עוֹשֶׂה כְּלָל.

אָכֵן מִצַּד חֲבִיבוּת כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל הִצִּיב לְבוּשׁ שֶׁיִּדְמֶה בָּעוֹלָם הַזֶּה שֶׁכְּבוֹד שָׁמַיִם כִּבְיָכוֹל חָסֵר וְיִשְׂרָאֵל מַשְׁלִימִין אוֹתוֹ וּבָזֶה עַצְמוֹ עוֹלֶה הָרָצוֹן עַד לְמַעְלָה רֹאשׁ. הַיְינוּ שֶׁנָּתַן הַשי"ת מָקוֹם לַעֲבוֹדַת יִשְׂרָאֵל עַד שֶׁרְצוֹן הַשי"ת לִקְבּוֹעַ מָקוֹם לַעֲבוֹדָתָם לְמַעְלָה מִכָּל תְּפִיסַת אָדָם וּכְמוֹ שֶׁכָּתוּב (ישעיה מ"ט,ג') "יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר בְּךָ אֶתְפָּאָר" שֶׁהַשי"ת רוֹצֶה שֶׁיִּקָּרֵא עַל שֵׁם יִשְׂרָאֵל אַף בְּמָקוֹם שֶׁהוּא לְמַעְלָה וְנֶעֱלָם מִכֹּל, תּוֹלֶה הַשי"ת בְּיִשְׂרָאֵל שֶׁהֵם פּוֹעֲלִים בַּעֲבוֹדָתָם גַּם שָׁם.

וְכֵן הָעִנְיָן בִּבְרִכַּת תְּפִילִּין שֶׁל רֹאשׁ בִּפְרִי עֵץ חַיִּים שֶׁדַּעַת הַמְבָרְכִין הוּא שֶׁיֵּשׁ בְּיָדֵינוּ לְהַעֲלוֹת עַד אוֹר הַחָכְמָה.(תמצית הדברים מעין התכלת עמוד רס"א-ר"פ)